

לדבר שקום

מסודו של המלובין ראש המקובלים הנאץ הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זצ"ל

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
6:00	6:19	6:20	6:20
7:12	7:14	7:13	7:13
7:49			

דבר ה'

מאמר השבוע באתר "על" המוקדש לרבינו מרדכי שרעבי זצ"ל

איך פותחים דף חדש?!

על הכל היא שעת הנעילה!

ובפרט ירבה להתפלל ולהתחזק בשעת "הנעילה", כי היא שעה של התעלות גדולה מאד ומה שאי אפשר לפעול כל השנה, יש יכולות עתה לפעול להשיג בשעת הנעילה, כי כל מה שעשינו בחודש אלול, ראש השנה, עשרת ימי תשובה, וכל היום הקדוש הזה, כל האורות האלו עתה כולם מאירים ועתה זמן עלייתם. וכמו שידוע שבשעה זו עולים כל העולמות לכתר העליון לפרצוף דא"א. ולכן בשעה זו אפשר לפעול ולבקש מה שכל השנה יהיה קשה להשיג...

ועל כוחה של שעה זו נשא פעם המגיד מדובנא את משלו וכה אמר: מעשה בציד אחד שתעה בנבכי היער. הוא פילס את דרכו בחרדה, כשקשתו נכונה בידו, לקדם פני כל רעה.

פתאום שמע משהו מתנועע בין העצים. מי יודע מה זה? אולי אריה! אולי נמר! שיגר לעברו חץ, אך הדבר בו ירה לא זז ממקומו. התקרב הציד, ונוכח לדעת כי אין זה אלא שיח יבש.

אך הנה - מאחוריו! הוא שב על עקבותיו במהירות הבזק, ושיגר חץ נוסף. החץ אבד בין עלי העצים. כנראה לא יותר מרשרוש עלים ברוח. ומה זה שם? נדמה - נמר! ירה הציד חץ, והתקרב, התברר, שקלע אל סלע אפור. לפתע הוא הבחין שלא נותר בידו רק חץ אחד. החץ האחרון - זהו כל כלי זיינו. ואז - נשמעה שאגה מקפיאת דם!!! אריה נמצא בסביבה... ליבו פעם בחזקה. אחז בידו את החץ, וידע עד כמה עליו להזהר בו. ידע, עד כמה חיינו תלויים בחץ היחיד שנותר בידו.

הנמשל: בימים אלו, הימים הנוראים, שעה שספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפני הקב"ה, הסכנה אורבת - מי בקיצו ומי לא בקיצו... "בינונים תלויים ועומדים".

כבר ירינו חץ ראשון, שני, שלישי... התפללנו ושיווענו, העתרנו והרבינו תחינה ובקשה. מי יודע אם פגענו? האם פעלנו? עתה לא נותר בידינו אלא חץ אחד, החץ האחרון - זו תפילת נעילה, כמה חיינו תלויים בה, כמה עלינו לכוון בה...

ובשעת הנעילה שערי שמים פתוחים יותר, וכל רגע ורגע הוא הזדמנות של פז, כי מיד אח"כ - "דודי חמק עבר", לכן אפ"ל אם הוא חלש מחמת התענית, יאזור כח חלציו להתפלל במחשבה זכה וטהורה ולקבל עליו גדרי תשובה באמת. והבא ליטרה מסייעים אותו ויחתם לחיים טובים ולשלום.

יהי רצון שתחתמו לחיים טובים ולשלום בכל מילי דמיטב וזנכה לעשות רצון אבינו שבשמים כרצונו.

אביו ונתן להם כסף מהעסק של אביו אליהם, כמה יגדל הצער של אביו, הרי בוודאי יסלק אותו מעל פניו ויעשה בו שפטים ח"ו.

אמנם, על כל פנים, אם הבן יהיה פקח, הוא ילך אצל אביו ויפול לפני רגליו ויתחנן ויבקש על נפשו ויבקש מחילה, ויבטיח שדבר כזה לא ישנה יותר לעולם, ויבקש מאביו שימשיך לעזור לו ולתמוך בו ולהמשיך בעבודתו, בוודאי האבא יתרצה וימחל לבנו.

כן הדבר אצל הקב"ה, אנחנו בניו והוא רוצה בטובתנו, ואם אנחנו מבטיחים להקב"ה להטיב את דרכינו, א"כ אפילו שחטאנו לפניו יתברך והשפענו השפע של הקב"ה לחיצונים, ונתנו הכוח לקליפות, הקב"ה אומר לנו אם אתם מבטיחים שמהיום והלאה תחזרו בכם, א"כ תהיה לכם שנה טובה ואני מוחק את כל מה שהיה עד היום.

כל אדם צריך לקבל עליו קבלה

אבל צריך לקיים מה שכתוב "קחו עמכם דברים"! שכל אדם צריך לקבל עליו איזה דבר... והקבלה והזכות הזאת תעזור לו שתשובתו תגיע לכסא הכבוד, וכמו למשל לקבל עליו ללמוד כל יום חצי שעה מוסר, או לא לדבר בבהכ"ס וכדו'...

ומסופר על בעל תשובה אחד שהתאונן מרה לפני הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין ז"ע, על כי הרבה לפשוט נגד השם יתברך, וגם אחר שובו בתשובה חזר לפעמים על העבירות, ואיך תקובל עוד פעם תשובתו? ניחם אותו הרבי, וכך אמר: בתפילת שמונה עשרה של יום הכיפורים אנו אומרים "כי אתה סולחן לישראל ומוחלן לשבטי ישורון". והרי לפי כללי הדקדוק היה לנו לומר כי אתה "סולחן לישראל ומוחלן לשבטי ישורון"?

אלא המילים "סולחן ומוחלן" מורות כי הקב"ה רגיל לסלוח ורגיל למחול, כמו שמצינו בגמ' (בבא מציעא דף לג) שדרשו על הפסוק (שמות כג, ה) "כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו וחדלת מעזוב לו עזוב תעזוב עמו". ודרשו חז"ל דווקא אם היה החמור "רובץ" תחת משאו ולא "רבצן", כלומר, שרק במקרה חד פעמי שקרס החמור תחת משאו ישנה מצוה של "עזוב תעזוב עמו", אך במקרה שאותו חמור הוא "רבצן" מימים ימימה, כלומר שרגיל בכך, אינו חייב להקימו.

ואף כאן אנו אומרים בתפילה כי אתה "סולחן", ו"מוחלן", דאף על פי שעשה אדם תשובה ונמחל לו וחזר שוב וחטא, בכל זאת אם חזר שוב בתשובה, הקב"ה שוב סולח לו, כי הוא יתברך "סולחן ומוחלן", אומנתו בכך, דרכו תמיד לסלוח ולמחול.

השבת הזו נקראת שבת שובה ע"ש הפס' שנקרא בהפטרה של השבת (הושע יד) "שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך".

שואלים המפרשים מדוע צריך היה להוסיף "כי כשלת בעונך", הלא די היה לכתוב שובה ישראל עד ה' אלהיך, וכתבו המפרשים, כי אילו היינו למדים רק מהפסוק שובה ישראל עד ה' אלהיך ותו לא, היינו חושבים שרק תשובה שנעשית על עבירות בשוגג מגעת עד כיסא הכבוד, אבל עבירות שבמזיד אין התשובה מגעת עד כיסא הכבוד! לכן הוסיף ואמר "בעונך" משמע אפי' עוונות שהן בחינת מזיד, אם אדם חוזר בתשובה, תשובתו מגעת עד כיסא הכבוד... ובפרט בימים אלו שהקב"ה נמצא בתוכנו, והוא קרוב אלינו יותר מכל השנה כהפרש האור מן החושך,

(פלא יועץ - ערך תשובה), אזי התשובה מתקבלת יותר, ובשבת שובה עוד יותר, וביום הכיפורים עוד יותר שזוהו יום שהקדוש ברוך הוא בחר לו מכל הימים, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תנא דבי אליהו רבה פרק ה) על הפסוק: (תהלים קלט טז) "ימים יוצרו, ולו אחד בהם", "ימים יוצרו", אלו שס"ה ימות החמה. "ולו (להקדוש ברוך הוא) אחד בהם", זה יום הכיפורים, שהקדוש ברוך הוא בחר לו אותו מכל הימים

כי ביום הזה יורד מן השמים אור גדול מאד, הארה מן הבינה העליונה, שיש לה כח לנקות את האדם מכל החטאים והעוונות שלו, והעולם מוצף בזוהר רוחני, בקרבה מיוחדת לבורא העולם, בלא "מחיצה של ברזל".

ובאור הגדול הזה שיוור, נכנסים באדם הרהורי תשובה, ומנקים אותו מכל העוונות והפגמים שבנשמתו, ומעתה מתחיל דף חדש... חשבון חדש... ואז הקב"ה מוחק ומוחל וסולח על כל מה שהיה כל השנה כולה.

ואם תשאל כיצד הקב"ה מוחל לאדם, וכי אם היה לאדם חוב אצל חברו או אצל בעל המכולת וכי היו מוחלים לו על זה?!

התשובה היא, כי הקב"ה מתנהג עמנו כמו אב לבנו, האב נותן לבנו בית, פרנסה, כסף, אבל רוצה שבנו יתפוס את העסק בידיים או לפחות חלק מן העסק, ורוצה שבנו יעבוד טוב, ויראה כמה הוא מצליח, ואם בא הבן ומראה לאביו תוצאות טובות, האב שמח מאד בבנו, והשמחה היא שהוא עתה יכול להתפרנס בזכות לא בחסד.

אמנם אם הבן כשל ולא הצליח בעבודתו, והשתמש בכספו לתאוות ומותרות, ועוד עזר לשונאי

מצות התשובה ביום הכיפורים

א. יום הכיפורים הוא זמן תשובה לכל ליחיד ולרבים והוא קץ מחילה וסליחה לישראל, לפיכך חייבין הכל לעשות תשובה ולהתוודות ביום הכיפורים (הרמב"ם הלכות תשובה ב, ז).

ב. אף על פי שנתחייבנו במצות התשובה בכל עת מכל מקום יש חיוב נוסף לעשות תשובה ולחפש ולחקור בדרכיו ולשוב אל ה' יתברך ביום הכיפורים, ונלמד מהפסוק לפני ה' תטהרו, והטהרה אשר בידנו היא תשובה ותיקון המעשים (שערי תשובה שער ד אות יז).

ג. צריך להתוודות מעומד, ואף על פי שהתודה בלחש כששומע הוידוי משליח ציבור צריך לעמוד (שו"ע תרז א) ויתודה שוב עם השליח ציבור (רמ"א שם ובכה"ח סקכ"ו).

ד. עוונות שהתודה עליהם ביום הכיפורים שעבר, אפילו שלא שנה עליהם יכול לחזור ולהתוודות עליהם (שו"ע תרז, ד).

ה. מי שמאריך בתפילה אם באמצע הוידוי של "על חטא" שומע קדושה ומודים, ה' אמנים ראשונים של קדיש, ואמן של ברכות החזרה יענה, אבל אמן של חצי קדיש האחרון או ברוך הוא ברוך שמו לא יענה (כה"ח שם סקכ"ה).

מחילה וסליחה בערב יום הכיפורים

א. עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר עד שיפייס את חברו, ואפילו שלא גזל ממנו או הזיקו אלא רק הקניטו בדברים כלומר שאמר לו מילת גנאי או בלשון העם "עקיצה" צריך לפייסו (ע"פ שו"ע תרו, א).

ב. אם גזל או רימה את חברו בתשלום ממון לא ימתין עד יום הכיפורים משום שבכל רגע שמעכב הממון בידו עובר על מה שכתבה תורה "והשיב את הגזילה וגו'".

ג. אם נודע לו שחבירו מחל לו בלא ששלח לפייסו, אף על פי שהדבר הועיל הרבה מכל מקום אין מתכפר לו לגמרי, וצריך להכניע עצמו ולבקש מחילה מחבירו (הליכות מועד פ"ו מהלכות יוהכ"פ ה"ו).

הנהגות יקרות ליום הכיפורים

א. ספר התורה הראשון שמוציאים בעת אמירת כל נדרי כתב רבינו האריז"ל שמעלתו גדולה מאוד וראוי לקנותו בדמים מרובים, ויש ביארו שהעיקר היא הוצאת הספר תורה שבדרך כלל עושה זאת מי שקונה פתיחת ההיכל, ויש ביארו שהעיקר היא הולכת הספר ואחזתו.

ב. בכל אופן יזהר אדם לחבק ולנשק ספר תורה של כל נדרי כאשר יוכל ויש סוד בדבר, ומה טוב אם יוכל לומר נוסח הבקשה שכתב הרש"ש בעת הוצאת ספר כל נדרי ויאמרנה בבכי ותחנון.

ג. אחר תפילת ערבית ילמד משניות מסכת יומא ובקשות שסידר הבן איש חי בספר לשון חכמים (ח"א סימן כג), ואשרי הזוכה לומר הבקשה הנפלאה מלשון חכמים ח"ג סימן ב"ן.

ד. בעת אמירת כתב יתנו לך בחזרת מוסף יכוין במחשבה לבקש מאיתו יתברך שיזכהו לא' מג' בקשות אלו: א) בנים תלמידי חכמים. ב) חכמה רבה. ג) עושר מופלג.

המטיף מוסר ישמיע דבריו בנחת כטל שהכל שמחים בו

"יַעֲרֹף כַּמָּטֵר לְקַחֵי תֵּזֵל כַּטֵּל אֶמְרָתִי" (לב, ב)

רש"י (כאן, מספרי) "תזל כטל" שהכל שמחים בו משום שאינו מטריד שום אדם, ואילו המטר, יש שעצבים בו כגון הולכי דרכים. ורמז יש כאן ללמדנו, שכל המטיף מוסר באזני הקהל, ראוי לו להשמיע דבריו בנחת ובלשון רכה, כטל זה שהכל שמחים בו, וסימנך: "טל" ראשי תיבות, "טוב לכל", לעומת זאת תוכחה הנאמרת בנימת זעם ובלשון תקיפה, פעמים שהיא מחטיאה את המטרה, כי מעוררת בלב השומעים התנגדות ואי נחת, כדוגמת הולכי דרכים כלפי מטר סוחף, הפוגע בהם, וסימן לכך "מטר" ראשי תיבות "משאכם, טרחכם, ריבכם"... ורק לעת הצורך, וכשמטיפים מוסר לרבים, יש להוכיח בלשון חריפה.

בנח התשובה אני אמית את הסט"א, ואחיה את ניצוצי הקדושה

"רְאוּ עֵתָהּ כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עִמָּדִי אֲנִי אֱמִית וְאֶחֱיָה מִחֲצָתִי וְאֲנִי אֶדְרָפָא" (לב, לט)

הרב חיד"א בספרו נחל קדומים (כאן) כתב רמז בפסוק, "ראו" בדעתכם "עתה" לחזור בתשובה [התשובה רמוזה במילה עתה, לפי שברגע קט אדם יכול לחזור בתשובה בליבו, וגם משום שיש לעשות את התשובה "עתה", למחר לשוב אל אבינו שבשמים], ולמה תחזרו בתשובה? "כי אני אני הוא", והשכינה [כי המילה "אני" היא כינוי לשכינה] כביכול בגלות, ובעבורה, שובו לאביכם שבשמים. כלומר שובו בתשובה, כדי להקים שכינתא מעפרא. ואז בכח התשובה, "אני אמית" את הסטרא אחרא, "ואחיה" את ניצוצי הקדושה, שהמה יעלו עד מקום הקודש. עד כאן.

גם יצדק לרמוז התשובה בתיבת "עתה", כי ברגע קטן סגי להרהר בתשובה, וכמו שאמרו חז"ל (קידושין מט:): שהאומר לאשה התקדשי לי על מנת שאני צדיק גמור, אף על פי שהוא רשע, הרי היא מקודשת, משום שחוששים שבאותה שעה הרהר בתשובה. הנה מוכח שברגע קט עולה התשובה, ודי אפילו בהרהור לבד. ואתי שפיר ד"עתה" הוא רמז לתשובה. ועל כן אשר עיני בשר לו, ימהר לשוב בתשובה, לקרב את הגאולה, מאחר שהשכינה בגלות, ובעבור השכינה לבד צריך לשוב.

ניצוד יקומו בתחיית המתים והרמז לכך

עוד כתב שם הרב חיד"א, שאמרו רבותנו ז"ל (פסחים סח.) שלעתיד לבא בתחיית המתים מי שהלך מן העולם חיגר, יקום בתחיה חיגר וכו', שיקומו בתחיית המתים במומן, כדי שכל רואיהם יכירו. ואחר כך יתפראו ממומם. וזהו הכתוב "אני אמית" - זו מיתת כל אדם, "ואחיה" - בתחיית המתים, ואחר שיקומו במומן, "מחצתי ואני ארפא".

"אדמתו" אותיות ד' אמות

"יִכְפֹּר אֶדְמָתוֹ עִמּוֹ" (לב, מג)

"אדמתו" אותיות ד' אמות, רמז למה שאמרו רבותנו ז"ל (כתובות קיא.) כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל מובטח לו שהוא בן העולם הבא. וכתב רבנו האר"י בס' שער מאמרי חז"ל (כתובות שם) שלכן מה שנאמר "ויכפר" שזה מלשון "כפרה", וזה תהיה ל"עמו", על ידי שיהלכו "אדמתו" - "ד' אמות" בארץ ישראל (וכ"כ ר' יהודה ב"ר משה חליוואה בס' אמרי שפר עמ' שכ"ג).

סגולות לעשרת ימי תשובה

הכיפורים מזמור לה' הארץ ומלואה (תהלים פרק לד) ולהתפלל בו על הפרנסה, כי כך קבלה בידם שקריאת מזמור הזה מסוגלת לבקשת הפרנסה, על כן טוב לאמרו בכל יום ויום מעשרת ימי תשובה (לשון חכמים ח"ב סימן ו).

עצמו ובניו לדרך טובה, ויש שכותבים גדרות וסייגים לעצמם, ולשנה הבאה בודקים אם הצליחו ומוסיפים, אשרי הזוכה (עיין מחזיק ברכה סימן תרג).
ב. מנהג ישראל קדושים לקרות בראש השנה וביום

א. בעשרת ימי תשובה יתבודד ויחשוב היאך יכול להתעלות ולהתקדם בעבודת ה', וכיצד יחנך

רבי בן ציון חביב ברכה צ"ל - י"ד תשרי

מקובל אלקי, חסידא קדישא ופרישא, צדיק ועובד ה' מופלא משרידי דור דעה. עוד בימי חורפו נועד ונודע לגדולות בעבודת ה' המופלאה שבה עמל כל חייו, עלה ונתעלה אצל רבו הגה"ק המקובל רבי מרדכי שרעבי צוק"ל שבחר בו להיות חזן המקובלים בכל ימות השנה שבקולו הזך היה מחריד ומרעיד את נימי הלב.

סדר יומו היה מתחיל מחצות הלילה באמירת תיקון חצות ולימוד התורה עד הנץ החמה, ולאחר תפילת שחרית שהיתה בכוונות היה חוזר ללימודו ומוסר שיעורים בבית מדרשו שהקים וכיהן בה כראש הישיבה, ישיבת לש"ס, לימים למד בחברותא עם הגאון הצדיק המקובל רבי סלמאן מוצפי צ"ל. ביותר התבטאה אצלו כל ימיו הצפייה לשכינה והיה ניכר עליו הצפייה בכל פעולותיו ממש. נודע כעניו ושפל רוח, כל ימיו הלך בפשיטות בלי שום גינוני כבוד וכדומה. תפילתו היתה בחיות כלהבת אש ובשמחה והיה מזהיר ונוהר בדיבור בבית הכנסת. דקדוק ההלכה אצלו היה באופן מחריד והיה נזהר בתכלית הדקדוק בדברי השולחן ערוך. מעיקרי הדת אצלו היה שמירת עינים ומפעם לפעם היה מדבר בעניני קדושה ושמירת העינים, וידוע שהאדמו"ר מגור היה ממליץ להרוצים לראות פני שכינה ללכת לראות את פני קדשו של רבי בן ציון ברכה צ"ל.

היראת שמים שהיתה בטבעו גרמה לכולם לירא ממנו, כי היא היתה יראת שמים אמיתית בכל עת ובכל רגע ממש, וכל ימיו ראו אצלו את המלחמה המתחדשת של היצר איך שהוא נלחם בו בכל כוחותיו, וגם בזיקנותו כבצעירותו.

אהבת כלל ישראל היתה תקועה בליבו כיתד, קירב באהבה רבה ועצומה רבים לעבודתו יתברך שנשבו בקסמי הטהורים ובדרכי נועם קירבם לצור מחצבתם ומקרבם לתורה.

עמל באופן נפלא בלימוד הזוהר הקדוש והקבלה והיה ממש מתחנן שילמדו זוהר בישיבות ולא יזניחוהו והיה מזרז את תלמידיו שיקראו קטעים, וכולם ישבו לפניו באימה וביראה בשעה שלמד. ותמיד היה חוזר על מאמרו של רשב"י: "בדין חיבורא דילי יפקון מגלותא".

הרה"צ המקובל חסידא קדישא ופרישא כמוהר"ר בן ציון חביב ברכה צוק"ל. כיהן כראש ישיבה. למד מוסר בדמעות שליש. כל ימיו למד ולימד תורה ומוסר לעם בקביעות בזוה"ק ובדברי רבינו האריז"ל. והקפיד להתפלל בסידור הרש"ש. היה מגדולי עמודי התפילה בדורינו. ורבים נושעו מברכותיו שעשו פירות. אהבת כלל ישראל יקדה בגופו הטהור כל ימיו וקירב רבים לאבינו שבשמים. היה בעל יסורין גדול וקבלם באהבה. ענוה ופשטות היו באופיו - נלב"ע בערב סוכות י"ד תשרי תשס"ה [2005].

השאיר אחריו בן גאון ומעיין גדול וראש ישיבה הגאון רבי יצחק ברכה שליט"א.

שאלה: מה הדין כשיש נמלים בכיור ורוצה לפתוח את המים עליהם ויש חשש סביר שיהרגו? תשובה: מותר באין לו דרך אחרת אע"פ שהוא פסיק רישה מכיוון שזה מלאכה שאינה צריכה לגופה וגם אינו נוחא ליה וגם הוא גרמא (ע"י חז"ר שבת ח"ה עמ' ככד').

שאלה: באופן שמועיל התנאי להזיז את הנרות לאחר שכבו האם יועיל התנאי מע"ש לפמוטות כסף או זהב כדי להזיזם לאחר שיכבד? תשובה: אם הם עשויים מזהב שאדם מקפיד עליהם שלא להשתמש בהם לצרכים אחרים ומקצה להם מקום מיוחד אסור לטלטלם אפילו לצורך גופם או מקומם אף אם לא הדליק בהם באותה שבת (ילקו"י ח"א עמ' שמב ה"ד).

שאלה: באיזה אופן יהיה מותר לי לנקות את השולחן בשבת מקליפות של גרעינים וכדומה? תשובה: מותר לנקות השולחן על ידי סכין או מגב אף על פי שמצויות עליו קליפות שהן מוקצה וכגון קליפות גרעינים ואגוזים וכדומה, וקליפות שיש עליהם מלח המקל לטלטלם ביד יש לו על מה שיסמוך אם הציפורים או העינים אוכלים אותם וכל זה כשהוא לצורך השימוש באותו מקום ואם הקליפות מאוסות עליו להניחן כך על השולחן מותר להסירן מעל השולחן אפילו ביד (ילקו"י ח"ב עמ' שכו).

[הרבנים המשיבים: הרב שלמה חיים אלימלך, הרב עובדיה יוסף בן שלום והרה"ג יעקב דניאל הנסב]

שאלה: האם יש מקור לכך שאשה מעוברת לא תלך לבית קברות?

תשובה: בשו"ת מנחת יצחק (ח"י סי' מב) כתב שאין לזה מקור, אך כיון שכך שגור בפי הנשים אין לדחות מנהג זה כידוע בשם הרשב"א.

שאלה: יונה עשתה קן והטילה ביצים אצל במרפסת האם אני יכול לעשות שילוח הקן? תשובה: על פי דין דווקא במקום מופקר ניתן לעשות שילוח הקן משא"כ בחצרו של אדם שזוכה הוא בקן ובביצים, אומנם כמה מגדולי ההוראה כתבו שהיום אין בני אדם רוצים לזכות בקן, וממילא נחשב מקום מופקר ויכול לעשות שילוח הקן (ספר שלח תשלח, שו"ע י"ד סי' רצב ס"ב), ויש לידע שהיונה נמצאת בדרכ"כ בלילה, ויש לעשות שילוח הקן ביונה דווקא בלילה.

שאלה: נדרתי שאם אוושע בדבר מסוים אומר נשמת כל חי בכותל המערבי, וב"ה נושעתי, ולאחר מכן שכרו אותי בתשלום לומר עשרה נשמת כל חי בכותל המערבי, האם יצאתי בזה ידי חובה?

תשובה: יצא ידי חובה ואין צריך לחזור ולומר נשמת כל חי שוב בכותל המערבי (ע"י שו"ע סי' תרסח ס"ד בנדר לצום ושכרו אותו ובאחרונים שם).

בתשובה, לא זז משם, עד שמוחלים לו מיד, לפי שעי' מה שעבר על מצות עשה, גרם להוריד מלכות העשיה, ולהפריד הה"א מן הת"ת, ויורדות בשלשה ראשונות של הקליפות בלבד. וכששב בתשובה, בנקל הוא להעלותה משם, ותיכף נתקנת.

ואם עבר אדם על מצות ל"ת ועשה תשובה וכו', אז תשובה תולה, וי"ה מכפר, כי אז בחטאו פוגם ביצירה בת"ת, ונפרדה המלכות, ונסתלקו גם הו"ק, וכששב בתשובה, אז המלכות חוזרת למקומה בסוד תשובה, תשוב ה'. אמנם אותם הו"ק החלל שיש ביניהם, רוצה היא לעלות שם למעלה במקומה להתחבר עמהם, ואינה יכולה עדיין לעלות שם, ונמצאת תלויה עד שיבואו אורות הבריא, הנקראים יום הכפורים, ואז עולה עד שם, וזהו תשובה תולה, ויה"כ מכפר.

ואם עבר אדם על חייבי כריתות, גם בבריא, ואז כשישוב בתשובה ויה"כ תולין ע"ד הנזכר, כי ת"ת ומלכות שניהם אינם יכולים לעלות למעלה ממקומם, עד אשר יבוא יסורין מן או"א, וימרקו העון ההוא, בסוד פסוק יסור יסרני יה, שהוא או"א. ובסוד פסוק מן המצר קראתי י"ה, כי מהם הצרות והיסורין.

חלוק כפרה ה' הוא, אם עבר אדם על חלול ה', כי אז פוגם באצילות, הנקרא עולם החיים, שאין שם מות כלל, וגרם מיתה בעולם החיים הנצחיים, ולכן תשובה וי"ה תולין, כי אין אחד משלשה עולמות יכול לעלות למעלה ממקומו ע"ד הנז"ל, עד יום המיתה, מדה כנגד מדה, והיא ממדת הכפרה לגמרי.

[עורך המדור: הרה"ג יעקב כהן שליט"א]

תשובה וד' חילוקי כפרה

בשערי תשובה (שער ב אות יד ושער ד אות יז) מבואר כי יש מצות עשה המיוחדת ליום הכפורים לשוב בתשובה וזהו מה שכתוב "מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו", וזה מלבד מה שמקיים מצות עשה של התשובה כבשאר ימות השנה הנאמר בפסוק "ושבת עד ה' אלהיך".

ובזהר הקדוש פרשת נשא מבואר כי כאשר האדם חוטא הוא גורם כביכול פגם בעולמות העליונים ומפריד אות ה' של שם הוי"ה מאותיות יה"ו, וכאשר הוא עושה תשובה גורם להחזיר ה' לו ובשער הגלגולים (הקדמה כא) כתב הרב ז"ל: דע, כי התשובה היא באימא. והגלגול הוא באבא. ולכן כל מי שחטא, אם יעשה תשובה, אז אימא עילאה הנקראת תשובה, יש בידה לתקן פגם האדם, ובזה יספיק. אבל אם לא עשה תשובה, אז צריך שיתגלגל בגלגול לתקן עונו, וזה ע"י אבא, כי הוא הנקרא מחשבה כנודע, ועליו נאמר וחשב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח, והוא המחזירו בגלגול לתקנו וכו'.

ועוד מבאר שם הרב ד' חילוקי כפרה וזה עניינם בכללות כי הנה אם עבר אדם על מצות עשה, ועשה תשובה וכו', הרי הוא פוגם בעולם העשיה, וכששב

השגחה פלאית

מעשה אמיתי שארע לפני זמן לא רב בדרום הארץ. שרה זיו (שם בדוי) הינה אשה מבוגרת הנמצאת בבית אבות. בנה היחיד שמעיה (שם בדוי) מגיע בכל יום רביעי בשבוע לבקרה, לשאול בשלומה לשמחה ולדאוג לצרכיה.

ביום בהיר אחד מקבל הבן טלפון מבית האבות המנהל נמצא על הקו וכך אומר לו, צר לי אולם הוטל עלי לבשר לך דבר מה הקשור לאימך. אתמול היא לא הרגישה כל כך טוב. נסינו לאתר אותך ולא הצלחנו. לבסוף נאלצנו להזעיק אמבולנס. רצינו שתלווה אותה לבית החולים. שמעיה שומע זאת ושואל, מה שלומה כעת? היכן היא מאושפזת? והמנהל לאט לאט מסובב את השיחה, עד שבסיכומו של עניין אומר לו לאחר פרק זמן, לצערי הרב אמך נפטרה.

שמעיה היה המום מהבשורה הקשה ובמשך דקות אחדות לא יכול היה להוציא הגה מפיו. אולם לאחר שנרגע קימעה מבכייתו החל לברר פרטים, היכן הגופה עתה? האם היא נמצאת בטהרה. והמנהל השיב אנא, אם תוכל להגיע בהקדם לסדר את ההלוויה. והבן ענה, אני מגיע מיד. רצה מסובב הסיבות ולא פנו אל שמעיה לזהות את הנפטרת...

ההלוויה הצנועה התנהלה בשקט. שמעיה, קרע כדיו ובידך ברוך דיין האמת. אחר כיסוי הגולל אמר קדיש ופנה לביתו לשבת שבעה. יום רביעי בשבוע שאחר השבעה הטלפון מצלצל. הלו, שמעיה מה שלומך? מי זה!? שואל שמעיה כשפעימה נעתקה מלבו. זו אני אמא. מה, אתה כבר לא מזהה אותי?!

השפופרת כמעט נפלה לו מהיד. אמא!? שואל שמעיה בתימהון. איפה את? נו, באמת, איפה אני יכולה להיות. כאן בבית אבות. ראיתי שלא באת ביום רביעי שעבר, אז הבנתי שכנראה אתה עסוק ולא יכולת להגיע. אבל מה קרה היום? שמעיה צנח לתוך הכורסא שלידו ברגלים רועדות. לאחר דקות ספורות הוא נרגע מעט ומבין, שהשיחה בדבר פטירת אמו מקורה בטעות! אז איך את מרגישה? הכל בסדר? שאל. כן, ודאי. עתה ופתחה בשיחה קולחת כהרגלה. מיד בתום השיחה התקשר שמעיה לבית האבות. למזלו, המנהל עדיין היה במקום.

אדוני המנהל, לפני כשבוע הודעת לי על מות אימי, ואף ישבתי שבעה עליה. אבל היום אימי דיברה איתי בטלפון! בתחילה חשבתי שאני הוזה, אולם הצג הראה את מספר הטלפון בחדרה!

לשמע הדברים גמגם המנהל מן העבר השני ואמר, אני מיד מברר את העניין וחוזר אליך. ופנה לבדוק את העניין. ואכן לאחר מספר דקות התקשר אל שמעיה ופתח בשורה של התנצלות על אי ההבנה המשוועת שהיתה כאן, לפי שהנפטרת

האמיתית שמה היה "שרה בן זיו" והיא התגוררה "לגמרי במקרה" בקומה אחת מעל "שרה זיו". ומאחר שהשמות דומים להפליא, אירעה הטעות האיומה. לאחר שמנהל בית האבות עמד על הטעות, הטלפון הבא היה כמובן לבנה האמיתי של הנפטרת, שרה בן זיו. הלו, מר בן זיו? חיכה המנהל לתגובה. מדבר, אישר הקול מן הצד השני. צר לי להודיע לך, אבל היתה כאן אי הבנה משוועת. אני ממש מתנצל. האשמה כולה בנו. אני לא יודע איך להסביר כיצד התרחשה טעות מעין זו אמר המנהל.

מי מדבר? שאל בסקרנות בנה האמיתי. מדבר מנהל בית האבות בו אימך מתגוררת. לפני שבוע וחצי אמא שלך לא חשה בטוב, וחשבנו, שמדובר באשה ששמה זהה כמעט לשמה של אמך הנקראת "שרה זיו", ולכן פנינו לבנה ובשרנו לו ש... היא נפטרה, סיים המנהל.

אז מה קורה עכשיו? שאל הבן לאחר דקות אחדות, כשהוא מנסה לעכל את הבשורה על פטירת אמו. למען האמת, כבר אין מה לעשות, היא כבר נקברה לפני כשבוע וחצי, ענה המנהל כשהוא ממתין למטר צעקות מן העבר השני.

התגובה לא איחרה לבוא, אולם היתה כה שונה ממה שציפה לה המנהל. בנה של הנפטרת שאל בתדהמה תגיד לי, קברו אותה בקבורה יהודית? - כן, בוודאי, מיהר המנהל לענות כדי להפיס מעט את דעתו. וגם אמרו עליה קדיש? שאל הבן שנית. כמובן, ענה המנהל. אל תדאג. דאגו לה להכל, עשו לה טהרה, הספדים ואפילו ישבו עליה שבעה! חתם.

מהצד השני נשמעו משפטים לא ברורים, אז היא ניצחה אותי!!! היא הצודקת ואני הטועה! במה העניין? שאל המנהל, למה אתה מתכוון? אני אסביר, השיב הבן, מאז שאימי נמצאת בבית אבות, היו לנו ייחוסים באמונה. ואני הודעתי לה שאיני מאמין בכלום והכל שטויות, ובאותו מעמד גם הבטחתי לה שאין בכוונתי לקבור אותה בקבורה יהודית, אלא אתרום את גופה למדע ("ע"). היא לעומת זאת היתה מפצירה בי בכל הזדמנות לחזור בי מהבטחתי. אולם לשווא, לבי היה נעול על מסגר.

והנה יום אחד כשפתחה שוב את הנושא, הכריזה לפתע בצער, אתה יודע מה!? אם אתה לא תדאג לי, בורא עולם ידאג לי! ואני עניתי לה שאעשה את כל המאמצים להיפך. והנה אני עומד עתה תמה - איך באמת בורא העולם עזר לה!? היא כל הזמן צדקה ואני טעיתי!! עלי לעשות חשבון נפש נוקב. ובכך חתם את השיחה והותיר את המנהל המום מתוכנה...

רואים מכאן שכשהקב"ה רוצה להוליד דבר בבריאה, ופרט לבניו אהוביו עם ישראל, אין מי שיאמר לו מה תעשה ואין מי שיאמר לו מה תפעל. (מספר להתעדן באהבתך).

גם השנה מעבירים את כספי הכפרות למוסדות החסד "נהר שלום"

בראשותו של הגאון המקובל כה"ר בניהו שמואל שליט"א

כל התורמים סך 36 ש"ח יזכו ששם יכנס לפדיון נפש ע"פ כוונת הרש"ש שעורך מו"ר שליט"א בערב יום הכיפורים

02-624-9000

התרומות מוכרות לפי סעיף 46

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים "נהר שלום" תכנ"ץ רח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל, ע"י שליחת בקשה למייל: m6222560@gmail.com

לתרומות או למסירת שמות לפדיון נפש ע"י מקובלי ורבי הישיבה בטלפון: 02-624-9000

סוכת רחמים ושלום

הכנה נפלאה לחג הסוכות
בתוספת סדר לימוד
לכל יום בסוכה
מאת מו"ר שליט"א

למסירת שמות
02-6222-560

ע"י מו"ר המקובל
רבי בניהו שמואל שליט"א

פדיון נפש
במסגרת הרש"ש

זכרון נפש זה הוא תועלת ותרומה לכל צד. תבוא תבואה ופירות לחולים שיתרם מנחתם ויביר היו
מנסים ובדקים אותו יותר נאמץ פטורים. והנה מועיל בעצרת ה' תבואה באחת טעם. והיותה נכרת תועלתו
ותרומתו לכל אדם והוא אומרים מה גדלו מעשיך ה' (פירוש ר' חיים)

סוכה

רחוב שילה 4 ירושלים
02-6443300

למסירת שמות
02-6222-560

פדיון נפש
במסגרת הרש"ש